

Jak nejlépe odplevelit ozimé i jarní obilniny?

Portych, P., Corteva Agriscience

Podnikatelské prostředí je již desítky let závislé na politické reprezentaci, která v posledních letech především omezuje část produkční a robustním přerozdělováním podporuje část nepodnikatelskou, především ochrannářskou a krajínovornou. Velké změny čekají v budoucích letech zemědělce v technologiích pěstování jednotlivých plodin. Razantně ubude účinných látek, které je možno při ochraně rostlin používat a zároveň podstatně přibude omezení u těch účinných látek, které zatím povoleny zůstanou. Česká republika má navíc specifikum vysokého procenta orné půdy, které je zařazeno do II. pásma ochrany podzemních a povrchových zdrojů vody. Přípravků, které je možno ve II. OP podzemních a povrchových vod použít každoročně ubývá a zůstává již jen málo takových, které mají dostatečné spektrum účinku. Od loňského roku má z těchto přípravků nejširší spektrum nově registrovaný širokospektrální herbicid ZYPAR, který je možno aplikovat v celém II. ochranném pásmu podzemních i povrchových vod a to od podzimu, přes časné a plné jaro až do BBCH 45, tedy naduření listové pochvy praporcového listu. Aplikace je možná ve všech ozimých i jarních obilninách s výjimkou ovsa.

Jak Zypar v ozimých a jarních obilninách správně použít?

Zypar je produkt, který byl vyvinut tak, aby měl minimální omezení pro použití. Přitom ale pokrývá velmi široké spektrum dvouděložných plevelů, jak ukazuje následující tabulka.

Zypar se aplikuje v ozimých obilninách v dávce 0,75 l/ha a v jařinách v dávce 0,6 l/ha. Za příhodných podmínek (většinou do konce dubna) je možno Zypar aplikovat i s tekutými hnojivy typu DAM 390. Registrace Zyparu umožňuje jeho aplikaci až do začátku metání (BBCH 45) a Zypar tak může být použit, pokud v porostu přerostly svízel přítula, hluchavky, zemědýmy nebo se dodatečně objevily merlíky. Zypar ale bude mít dostatečný potlačující účinek i na přerostlé máky, heřmánkovité plevely, chrpu, kakosty, brukvovité, či výdrol řepky. Je třeba, aby Zypar byl aplikován ještě před květem přerůstajících plevelů a je třeba aplikovat maximální registrovanou dávku Zyparu, tedy 1,0 l/ha.

Porosty obilnin ve II. OP podzemních a povrchových vod je možno ošetřit nově registrovaným širokospektrálním herbicidem ZYPAR.

Plevelný druh nebo skupina	Zypar 0,6 l/ha v jarních obilninách	Zypar 0,75 l/ha v ozimých obilninách	Zypar 1,0 l/ha na přerůstající plevely
Svízel přítula	+++	++++	++++
Heřmánkovité plevely	+++	+++	+++
Výdrol řepky	+++	+++	+++
Kokoška pastuší tobolka	+++	+++	+++
Penízek rolní	+++	+++	+++
Úhorník mnohodílný	+++	+++	+++
Konopice polní	++	++	+++
Violka rolní a trojbarevná	+	+	+
Ptačinec prostřední	+++	+++	+++
Mléče	+++	+++	+++
Chrupa modrák	++	++	++
Mák vlčí	+++	+++	+++
Výdrol slunečnice	+++	+++	+++
Pcháč oset	+	+	+
Pohanka svlačcovitá	+++	+++	+++
Merlíky a lebedy	+++	+++	+++
Laskavec ohnutý	++	++	++
Pěťour maloúborný	+++	+++	+++
Kakosty	++	++	+++
Rdesna	++	++	++
Hluchavka objímavá	+++	++++	++++
Hluchavka nachová	+++	++++	++++
Zemědým	+++	+++	++++
Rozrazil perský	+	+	+
Rozrazil břečťanolistý	+	+	+
Chundelka metlice a další trávy	-	-	-

++++ účinek 98–100 %

+++ účinek 85–98 %

++ účinek 70–85 %

+ účinek 50–70 %

– účinek nižší než 50 % nebo žádný (platí i pro následující tabulku)

Účinek Technologie Mustang 4x4 na plevely

Plevelný druh nebo skupina	Technologie Mustang 4x4 při aplikaci Mustang Forte 0,75 l/ha + Pixxaro 0,25 l/ha – ozimé obilniny	Technologie Mustang 4x4 při aplikaci Mustang Forte 0,6 l/ha + Pixxaro 0,2 l/ha – jarní obilniny
Svízel přítula	++++ excelentní účinek bez ohledu na růstovou fázi	++++ excelentní účinek bez ohledu na růstovou fázi
Heřmánkovité plevely	+++	+++
Kokoška pastuší tobolka	+++	+++
Penízek rolní	+++	+++
Úhorník mnohodílný	+++	+++
Violka rolní a trojbarevná	+++	+++
Ptačinec prostřední	+++	+++
Konopice polní	+++	+++
Mléče	+++	+++
Chrpa modrák	+++	+++
Mák vlčí	+++	+++
Výdrol řepky	+++	+++
Výdrol slunečnice	+++	+++
Pcháč oset	+++	+++
Pohanka svlačcovitá	+++	+++
Merlíky a lebedy	++++	++++
Laskavec ohnutý	+++	+++
Pěťour maloúborný	+++	+++
Kakosty	++	+++
Rdesna	+++	+++
Hluchavka objímavá	+++	+++
Hluchavka nachová	+++	+++
Zemědým	+++	+++
Výdrol hrachu	+++	+++
Šťovíky	+++	+++
Pelyněk černobílý	+++	+++
Obrázející vojtěška	+++	+++
Šťovíky	+++	+++
Rozrazil perský	++	++(+) v nižších růstových stádiích lepší účinek
Rozrazil břechtanolistý	+	++
Chundelka metlice a další trávy	-	-

Zypar je ideální přípravek pro jarní opravy podzimmých aplikací herbicidů, kdy v porostu zůstaly svízele přítula, zemědým, kakosty, heřmánky, mák vlčí, výdrol řepky a další obtížně hubitelné plevely.

Zypar je jako tekutý přípravek velmi jednoduchý na použití a obsahuje již i smáčedlo pro zvýšení plevelohubného účinku. Zypar je možno aplikovat i na podzim.

Po aplikaci Zyparu a sklizni obilniny na zrno mohou být následně vysévány bez omezení všechny plodiny. U citlivějších plodin typu sója, jetel, vojtěška, slunečnice je doporučeno provést podzimní orbu.

Jak odplevelit obilniny od širokého spektra dvouděložných plevelů?

Zypar umožňuje velmi kvalitně odplevelit obilniny od širokého spektra plevelů včetně zemědýmů, kakostů, hluchavek, ale i svízele přítuly, brukvovitých včetně výdrolu řepky, heřmánkovitých apod. Ale Zypar byl vyvinut hlavně s ohledem na minimalizaci omezení při aplikaci. Pokud chceme v obilninách hubit chundelku metlice a kompletní spektrum dvouděložných plevelů včetně violek, pcháče osetu, ale i rozrazilů a dalších obtížně hubitelných druhů, je vhodnější použít širokospektrální herbicid HURICANE v dávce 200 g/ha. Na samotné dvouděložné plevely je pak nejvhodnější Technologie Mustang 4x4 nebo aplikace Mustangu Forte.

Jak širokospektrální přípravky HURICANE a Technologii MUSTANG 4x4 správně použít?

U všech pozemků, kde je oseta ozimá pšenice, žito nebo triticales, postačuje jen zjistit, zda na pozemku je nebo není chundelka metlice.

- Pokud je na pozemku chundelka, je nejvhodnějším řešením aplikace širokospektrálního herbicidu HURICANE v dávce 200 g/ha. Hurricane v této dávce vyhubí nejenom chundelku metlice, ale i oves hluchý do začátku prodlužování. Pro hubení ovesa hluchého doporučujeme přidat hypersmáčedlo Šaman v dávce 0,2 l/ha. Vedle chundelky metlice vyhubí Hurricane prakticky kompletní spektrum dvouděložných plevelů včetně violek a rozrazilů.
- Jestliže v porostu ozimé obilniny nenajdete chundelku metlice, je nejvhodnějším řešením aplikace Technologie Mustang 4x4 v dávce 1,0 l/ha nebo Mustangu Forte v dávce 1,0 l/ha

Technologie Mustang 4x4 představuje v současnosti nejúčinnější odplevelení všech ozimých a jarních obilnin od kompletního spektra dvouděložných plevelů. Zároveň vzhledem k filosofii aplikace minimálních dávek účinných látek v symbióze účinku představuje technologii ohleduplnou k životnímu prostředí.

Pokud najdeme chundelku metlici v ozimém ječmeni, nelze použít Hurricane, ale je možno přidat k Mustangu Forte chundelkohubný přípravek jako například Axial Plus.

Jak hubit dvouděložné plevy ve všech obilninách?

Pokud máme ozimé nebo jarní obilniny zaplevelené pouze dvouděložnými plevele, je nevhodnějším řešením u všech ozimých i jarních obilnin aplikace Technologie Mustang 4x4. V současnosti není v České republice na trhu přípravek, který by měl jen srovnatelný účinek na plevy s účinkem Technologie Mustang 4x4. Technologie Mustang 4x4 hubí kompletní spektrum dvouděložných plevelů. Slabší je pouze na přerůstající rozrazil.

Jak Technologii Mustang 4x4 použít v praxi?

Technologie Mustang 4x4 je připravena pro snadné uživatelské použití. V jedné krabici obsahuje jeden 5-ti litrový kanystr širokospektrálního herbicidu Pixxaro a tři 5-ti litrové kanystry širokospektrálního herbicidu Mustang Forte. Jedna krabice tedy obsahuje 20l a je určena pro ošetření 20 hektarů všech ozimých obilnin (ozimá pšenice, ozimý ječmen, žito, triticales) a 25 ha jarních obilnin (jarní ječmen, jarní pšenice, jarní triticales). Technologie není doporučena k použití v ovsu setém.

Ve všech ozimých obilninách se aplikuje nově registrovaná Technologie Mustang 4x4 v tank-mixu Pixxaro 0,25 l/ha + Mustang Forte 0,75 l/ha. Obsah krabice tedy postačuje přesně na 20 ha ozimé obilniny. V jarních obilninách se Technologie Mustang 4x4 aplikuje v tank-mixu Pixxaro 0,2 l/ha + Mustang Forte 0,6 l/ha. Obsah krabice tak postačuje na ošetření 25 ha jarní obilniny.

Účinek Technologie Mustang 4x4 na plevy

Technologie Mustang 4x4 působí prakticky na kompletní spektrum všech plevelů v ozimých i jarních obilninách.. Pouze účinek na rozrazil břechtanolistý v ozimých obilninách na jaře

není dostatečný. Pokud je na pozemku silné zaplevelení rozrazil, doporučujeme aplikovat Hurricane 200 g/ha společně s hypersmáčedlem Šaman 0,2 l/ha.

I nadále je možno ve všech ozimých i jarních obilninách aplikovat Mustang Forte. Oproti Technologii Mustang 4x4 je samotný Mustang Forte slabší v účinku na hluchavky, kakosty a zemědymy, ale má lepší účinek na violky a pcháč oset.

Je možné hubit sveřepy na jaře?

Sveřepy (především sveřep jalový) patří mezi plevy, které se začaly rychle šířit ve všech oblastech pěstování obilnin. Nejprve zaplevelí okraje pozemku a postupně se rozšíří plošně. Jak sveřep v současnosti optimálně hubit?

- pokud nebyly ozimá pšenice, žito nebo triticales odpleveleny v podzimním období, je nevhodnějším řešením TM širokospektrálního herbicidu Hurricane v dávce 200 g/ha společně s Corellem 125 g/ha a přidáním hypersmáčedla Šaman 0,4 l/ha. Tato kombinace vyhubí nejenom sveřepy, ale i prakticky všechny ostatní plevy přítomné na pozemku včetně chundelky, ova hluchého a vedle toho ještě zabezpečí, že pokud je na pozemku přítomný pýr, tak tento již v daném roce nebude pokračovat v růstu. Musí být ale v době ošetření vzešlý
- jestliže byla ozimá pšenice, žito či triticales odpleveleny již na podzim a na pozemku zůstaly jen sveřepy, případně vzhází svízel, výdrol slunečnice, řepky, brukvovité plevy apod. postačuje jen aplikace samotného Corella v dávce 250 g/ha společně s hypersmáčedlem Šaman v dávce 0,4 l/ha
- herbicid Corello při aplikaci proti sveřepům nedoporučujeme aplikovat v DAM 390 z důvodů nutnosti přidat hypersmáčedlo Šaman

Aplikace Hurricane, ani Corella není možná v ozimém ani jarním ječmeni nebo v ovsu.

Hodnocení průběhu počasí a vlhkosti půdy ve vztahu k vývoji ječmene jarního za rok 2018 v podmínkách Zemědělského výzkumného ústavu Kroměříž, s.r.o.

Pokorný, E., Podešvová, J., Leciánová, E.
Agrotest fyto, s.r.o., Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o.

Rok 2018 opět přinesl nové poznatky o průběhu počasí, vlhkosti půdy a průběhu vývoje jarního ječmene. Tak jako v přecházejících letech (2014–2017) v předkládaném příspěvku přinášíme hodnocení výsledků pozorování získaných na dlouhodobě vedených osevních sledech Zemědělského výzkumného ústavu v Kroměříži.

Celkově můžeme letošní rok (2018) hodnotit jako výnosově podprůměrný. Průměrný výnos ječmene jarního na tzv. „nulových variantách“ (není na nich hnojeno dusíkem a nejsou ošetřovány fungicidy) činí za roky 1991–2017 6,88 t/ha. Ve výnosově velmi dobrých letech 2014–2017 bylo dosaženo 8,51 t/ha, ale v roce 2018 5,12 t/ha (74 % dlouhodobého průměru). Dlouhodobý teplotní průměr za měsíce únor až červenec je 10,9 °C, v letech 2014–2017 to bylo 12,3 °C a v roce letošním rovněž 12,3 °C (111 % dlouhodobého průměru). Rok 2018 však výrazně vybočuje srážkově. Dlouhodobě dosahuje suma srážek za únor až červenec 323 mm, v letech 2014–2017 to bylo 275 mm a v roce 2018 pouhých 218 mm (67 % dlouhodobého průměru). Rozdíl mezi průměrem a letošním rokem je tedy 105 mm. Uvážíme-li, že jarní ječmen za vegetaci spotřebuje 225 mm, jedná se o 57 procentní deficit. Rok 2018 lze ve srovnání s předcházejícími úrodnými roky označit jako nejsušší.

Mnohá poučení přináší prosté srovnání průměrných měsíčních teplot a sum srážek. Hodnocení vlivu počasí na vývoj jarního ječmene bylo provedeno, podobně jako v předcházejících letech [1]. Základem pro běžné hodnocení bývá srovnání tzv. normálových hodnot s daným ročníkem. Obvykle jsou použity měsíční údaje (tj. průměrná měsíční teplota a měsíční suma srážek). V našem případě bylo jako dlouhodobých průměrných hodnot použito průměrů z let 1991 – 2010, kdy probíhala podrobná agroekologická sledování na „věčných pokusech“ Zemědělského výzkumného ústavu v Kroměříži.